

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

NGUYỄN THỊ HUYỀN TRANG

**GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẪM PHÁT TRIỂN
KINH TẾ TRANG TRẠI TRÊN ĐỊA BÀN
THỊ XÃ QUẢNG YÊN TỈNH QUẢNG NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

THÁI NGUYÊN - 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

NGUYỄN THỊ HUYỀN TRANG

**GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẪM PHÁT TRIỂN
KINH TẾ TRANG TRẠI TRÊN ĐỊA BÀN
THỊ XÃ QUẢNG YÊN TỈNH QUẢNG NINH**

Chuyên ngành: Phát triển nông thôn

Mã ngành: 8620116

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Người hướng dẫn khoa học: TS. Đỗ Xuân Luận

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này do chính tôi thực hiện, dưới sự hướng dẫn khoa học của TS Đỗ Xuân Luận, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này hoàn toàn trung thực và chưa sử dụng để bảo vệ một công trình khoa học nào. Các thông tin, tài liệu trích dẫn trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc. Mọi sự giúp đỡ cho việc hoàn thành luận văn đều đã được cảm ơn. Nếu sai tôi hoàn toàn chịu trách nhiệm.

Thái Nguyên, tháng 7 năm 2020

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Huyền Trang

LỜI CẢM ƠN

Sau 2 năm học tập và nghiên cứu theo chương trình đào tạo thạc sĩ, chuyên ngành phát triển nông thôn tại trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên, đến nay tôi đã hoàn thành chương trình khoá học và hoàn thiện bản luận văn tốt nghiệp này. Trong quá trình học tập và thực hiện đề tài tôi đã nhận được nhiều sự giúp đỡ quý báu của các tập thể và cá nhân. Nhân dịp này tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới:

Ban giám hiệu, Khoa Sau đại học, Khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn cùng các thầy cô giáo trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên.

Cục Thống kê, Sở Nông nghiệp & PTNT tỉnh Quảng Ninh.

UBND thị xã Quảng Yên, Chi cục Thống kê, phòng Kinh tế, phòng Tài nguyên và Môi trường thị xã Quảng Yên và các chủ trang trại nơi tôi trực tiếp điều tra.

Đặc biệt, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới **thầy giáo - Tiến sĩ Đỗ Xuân Luận** đã nhiệt tình hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong quá trình thực hiện đề tài và hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Xin chân thành cảm ơn gia đình, bạn bè đồng nghiệp đã động viên và giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và hoàn thành bản luận văn này./.

Thái Nguyên, tháng 7 năm 2020

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Huyền Trang

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC NHỮNG TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG	vii
DANH MỤC SƠ ĐỒ VÀ BIỂU ĐỒ	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
4. Ý nghĩa khoa học và đóng góp mới của luận văn	4
5. Bố cục của Luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ KINH TẾ TRANG TRẠI	5
1.1. Cơ sở lý luận về kinh tế trang trại	5
1.1.1. Khái niệm về trang trại, kinh tế trang trại	5
1.1.2. Tính tất yếu khách quan của kinh tế trang trại	5
1.1.3. Những đặc trưng của kinh tế trang trại	10
1.1.4. Tiêu chí xác định trang trại	10
1.1.5. Vai trò của kinh tế trang trại	11
1.2. Nội dung phát triển kinh tế trang trại	12
1.2.1. Khái niệm phát triển kinh tế trang trại	12
1.2.2. Nội dung phát triển kinh tế trang trại	12
1.3. Những nhân tố ảnh hưởng đến việc phát triển kinh tế trang trại	18
1.3.1. Các nhân tố về điều kiện tự nhiên	18
1.3.2. Các nhân tố kinh tế - xã hội	19

1.4. Tình hình phát triển kinh tế trang trại trên Thế giới và Việt Nam.....	21
1.4.1. Tình hình phát triển trang trại trên Thế giới	21
1.4.2. Tình hình phát triển kinh tế trang trại ở Việt Nam	23
1.5. Một số kết luận rút ra từ nghiên cứu lý luận và thực tiễn	29
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	31
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	31
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	31
2.2.1. Phương pháp chọn điểm nghiên cứu, khảo sát	31
2.2.2. Phương pháp thu thập số liệu.....	32
2.2.3. Phương pháp xử lý và tổng hợp số liệu	33
2.2.4. Các phương pháp phân tích.....	33
2.3. Các chỉ tiêu nghiên cứu.....	35
2.3.1. Những chỉ tiêu phản ánh kết quả sản xuất kinh doanh của trang trại ...	35
2.3.2. Những chỉ tiêu phản ánh trình độ tiêu thụ sản phẩm của trang trại.....	36
2.3.3. Những chỉ tiêu phản ánh hiệu quả sản xuất kinh doanh của trang trại	36
2.4. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu	37
2.4.1. Đặc điểm về điều kiện tự nhiên.....	37
2.4.2. Đặc điểm kinh tế, xã hội	44
2.4.3. Đánh giá chung về những thuận lợi, khó khăn của thị xã Quảng Yên trong phát triển kinh tế - xã hội và kinh tế trang trại.....	53
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	57
3.1. Thực trạng phát triển kinh tế trang trại tại thị xã Quảng Yên.....	58
3.1.1. Thực trạng về số lượng và cơ cấu loại hình trang trại	58
3.1.2. Thực trạng về quy mô các yếu tố nguồn lực của các loại hình trang trại.....	61
3.1.3. Kết quả sản xuất kinh doanh của các loại hình kinh tế trang trại điều tra ...	71
3.1.4. Hiệu quả của các mô hình kinh tế trang trại trên địa bàn thị xã Quảng Yên.....	79

3.2. Những khó khăn, hạn chế đến sự phát triển kinh tế trang trại tại thị xã Quảng Yên trong những năm qua	81
3.2.1. Vấn đề thị trường và giá cả tiêu thụ nông sản phẩm.....	81
3.2.2. Vấn đề về vốn sản xuất kinh doanh	84
3.2.3. Vấn đề về lao động trong các trang trại	85
3.2.4. Vấn đề ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật - công nghệ trong sản xuất	85
3.2.5. Vấn đề quy hoạch.....	86
3.2.6. Vấn đề về công nghệ chế biến sản phẩm và sau thu hoạch	86
3.3. Phân tích SWOT tìm vấn đề cơ bản phát triển kinh tế trang trại tại thị xã Quảng Yên.....	86
3.4. Giải pháp phát triển kinh tế trang trại thị xã Quảng Yên, tỉnh Quảng Ninh	89
3.4.1. Quan điểm phát triển kinh tế trang trại TX Quảng Yên	89
3.4.2. Định hướng phát triển kinh tế trang trại thị xã Quảng Yên, tỉnh Quảng Ninh	90
3.4.3. Mục tiêu phát triển kinh tế trang trại thị xã Quảng Yên	92
3.4.4. Giải pháp phát triển kinh tế trang trại thị xã Quảng Yên.....	94
KẾT LUẬN	105
KIẾN NGHỊ	105
TÀI LIỆU THAM KHẢO	109
PHỤ LỤC	111

DANH MỤC NHỮNG TỪ VIẾT TẮT

CC	: Cơ cấu
CN, XDCB	: Công nghiệp, xây dựng cơ bản
CHH-HĐH	: Công nghiệp hóa - hiện đại hóa
DVTM	: Dịch vụ thương mại
HTX	: Hợp tác xã
KH-KT	: Khoa học - kỹ thuật
LĐ	: Lao động
NT	: Nuôi trồng
NTTS	: Nuôi trồng thủy sản
PTCS	: Phổ thông cơ sở
PTNT	: Phát triển nông thôn
SL	: Sản lượng
SXKD	: Sản xuất kinh doanh
THCS	: Trung học cơ sở
TDTT	: Thể dục thể thao
THPT	: Trung học phổ thông
TT	: Trang trại
XD	: Xây dựng
XDNTM	: Xây dựng nông thôn mới

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1. Tình hình sử dụng đất đai của thị xã Quảng Yên qua 3 năm (2017-2019).....	41
Bảng 2.2. Dân số và mật độ dân số phân theo phường, xã năm 2019	44
Bảng 2.3. Tình hình dân số và lao động của thị xã Quảng Yên giai đoạn 2015 - 2019.....	45
Bảng 2.4. Kết quả sản xuất các ngành kinh tế thị xã Quảng Yên giai đoạn 2015 - 2019.....	51
Bảng 3.1. Loại hình và cơ cấu trang trại của thị xã trong giai đoạn 2017-2019.....	58
Bảng 3.2. Các loại hình trang trại của thị xã phân bố theo các đơn vị hành chính năm 2019	59
Bảng 3.3. Các loại hình trang trại của thị xã phân bố theo vùng sinh thái năm 2019	60
Bảng 3.4. Quy mô diện tích bình quân của các loại hình trang trại Thị xã Quảng Yên năm 2017- 2019	61
Bảng 3.5. Quy mô diện tích sản xuất của các trang trại năm 2019.....	61
Bảng 3.6. Tình hình biến động về số lượng vật nuôi và sản lượng nuôi trồng thủy sản của các trang trại qua 2 kỳ điều tra	63
Bảng 3.7. Thực trạng nhân khẩu và lao động của các loại hình trang trại thị xã Quảng Yên (<i>tính bình quân cho 1 trang trại</i>)	65
Bảng 3.8. Tình hình biến động đất nông nghiệp của các trang trại giữa 2 kỳ điều tra 2017– 2019.....	67
Bảng 3.9. Thực trạng đất nông nghiệp của các mô hình trang trại thị xã Quảng Yên năm 2019 (<i>tính bình quân cho 1 trang trại</i>)	68
Bảng 3.10. Quy mô vốn đầu tư của các trang trại thị xã Quảng Yên qua 3 năm 2017- 2019.....	69

Bảng 3.11. Cơ cấu vốn đầu tư phân theo nguồn hình thành của các trang trại năm 2019 (<i>tính bình quân một trang trại</i>)	70
Bảng 3.12. Giá trị sản xuất bình quân của các mô hình trang trại phân theo cơ cấu nguồn thu - 2019	74
Bảng 3.13. Tình hình chế biến và tiêu thụ sản phẩm ở các trang trại tại thị xã Quảng Yên năm 2019	76
Bảng 3.14. Các yếu tố gây rủi ro và mức độ rủi ro đối với các trang trại điều tra năm 2019	77
Bảng 3.15. Tỷ suất giá trị hàng hoá của các trang trại điều tra năm 2019.....	78
Bảng 3.16. Hiệu quả kinh tế của các loại hình trang trại tại thị xã Quảng Yên năm 2019	80
Bảng 3.17. Khả năng tiếp cận thị trường của các trang trại năm 2019.....	82
Bảng 3.18. Ý kiến về một số quyết định trong SXKD của các chủ trang trại	83
Bảng 3.19. Ma trận SWOT về kinh tế trang trại thị xã Quảng Yên năm 2019.....	88
Bảng 3.20. Mục tiêu phát triển kinh tế của các trang trại trên địa bàn thị xã Quảng Yên.....	93